

Liegen

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel waarin Calvijn ons oproept om de leugen af te leggen en in oprechte gemeenschap met elkaar te leven.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2009) Liegen. In: Aan de slag met Calvijn, Bronteksten op school - deel 1 (pp. 96) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hoofd/hart
Plaatsingsdatum	2009
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Leugen, bedrog

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 37 Liegen. Commentaar op Efeze 4:25

Liegen is not-done in deze wereld. Als een minister-president de waarheid niet gesproken heeft, valt de hele pers en de politiek over hem heen. Liegen is schadelijk voor de maatschappij, voor het persoonlijk leven, maar ook voor de christelijke scholen. Voor de opvoeding is het tegengaan van liegen en bedriegen uiterst moeilijk. Kinderen hoeven niet te leren hoe ze moeten liegen, dat blijken ze vanzelf te doen. De brontekst over het liegen is niet zo lang, maar komt wel tot de kern en is zeker waard te worden gelezen en besproken.

Efeze 4: 25 Daarom legt af de leugen

Uit dit hoofdstuk der leer, dat is uit de rechtvaardigheid van de nieuwe mens, vloeien alle godzalige vermaningen, als beken uit een fontein: want ofschoon iemand alle geboden van het leven verzamelde, zo zou het weinig uitrichten zonder deze oorsprong. De filosofen hebben een andere wijze van leren: maar in de leer van de godzaligheid is dit het enige middel om het leven wel te schikken. Nu zullen hier bijzondere vermaningen volgen, welke Paulus zal voortbrengen uit die algemene leer. En ten eerste, dewijl hij de ware rechtvaardigheid en heiligheid in de waarheid van het Evangelie gesteld had, zo argumenteert hij nu van het algemene tot het bijzondere, opdat de Efeziërs onder elkander waar zouden zijn. Leugen wordt hier gesteld voor allerlei bedrog, geveinsdheid of sluwheid; waarheid wordt genomen voor eenvoudigheid. Zo eist hij dan oprechte gemeenschap onder hen in alle handelingen. Daar wordt ook een andere bevestiging daarbij gesteld, te weten, omdat wij onder elkander leden zijn: want het ware een onnatuurlijke ongeschiktheid, zo de leden onder elkander niet overeenkwamen, ja ook zo zij bedrieglijk onder elkander handelden.

Vragen:

1. Welke gedachte kwam er bij u op toen u de bovenstaande tekst las over het afleggen van de leugen?
2. Naar welke basis wil Calvijn terug als hij zegt dat het afleggen van de leugen 'het enige middel om het leven wel te schikken' is?
3. Hoe ziet onze werkkring eruit als we oprechte gemeenschap met elkaar hebben?
4. Hoe kun je in de omgang met kinderen het kwade van de leugen uitbannen?
5. Probeer in een woordveld een concreet te maken wat het volgende betekent: 'De waarheid liefhebben, oprecht spreken, de eer en het goede gerucht van mijn naaste bevorderen'. (H.C. zondag 43)